

IN MEMORIAM

Riječ dekana prof. dr. Marka Trogrlića na komemoraciji pok. prof. dr. Stojanu Vrljiću (1950.-2012.)

Poštovane kolegice i kolege, dragi prijatelji,
okupili smo se danas i ovdje da se, kao kolegice i kolege, kao prijatelji, a prije svega kao ljudi, spomenemo osobe našeg iznenada preminulog kolege prof. dr. Stojana Vrljića, zaposlenika našeg fakulteta, člana našeg Odsjeka za hrvatski jezik i književnost.

Ovo su oni trenutci u kojima zajedno zastajemo; zastajemo upitani nad stvarnošću i smislom života kojeg živimo, svjesni svoje ljudske krhkosti na ovom svijetu, istodobno pak svjesni i svoje ljudske upućenosti jednih na druge, u kojoj, i u radosnim, ali, evo, i u tužnim trenucima, kad smo pogođeni smrću kolege i prijatelja, znamo i uvijek sve više trebamo znati, da jedni bez drugih ne možemo i da možemo jedino i samo jedni s drugima!

Da, dragi prijatelji, u tom smislu i u tom duhu, naš se Fakultet danas i ovdje okupio kao jedna velika obitelj da i na ovaj način isprati i da se na ovaj način zahvali, jednom od nas, koji nas je napustio – našem kolegi pok. profesoru Stojanu Vrljiću.

Svaka je smrt, posebice ona iznenadna, poput Vrljićeve, stvarnost, koja nas duboko potresa. Da, potrese nas taj misterij pred kojim nam zastaje dah i koji nam jasno kaže da danas jesmo, a da nas možda već sutra neće biti. Nitko od nas ne zna ni dana ni časa našeg vlastita odlaska... pa se stoga pitamo kakva smisla ima, i imali uopće smisla ovaj naš, „hod pod zvijezdama“? Da, dragi prijatelji, kakva smisla on, taj naš hod, ima i kakva smisla on u sebi nosi? Ima smisla, svaki život ima dubokog smisla, jer da ga nema, onda ni nas danas ovdje okupljenih ne bi bilo, ne bismo se danas imali čega spominjati, niti bismo se spominjali nečeg besmislenog. Ima smisla, jer u našoj ljudskoj i egzistencijalnoj upućenosti jednih na druge, u preklapanju našeg svijeta sa svjetovima drugih oko nas – od materina krila pa do zemljina krila, u koje će nas položiti – kakvi god mi slabi i krhki ljudi bili, ostaje trajno ugrađen i onaj naš kamenčić, i onaj naš atom, i onaj naš trag i naš prinos dobrog, plemenitog, požrtvovnog, ostvarenog, predanog, darovanog..., prinos onog istinski ljudskog... To je ta utješna istina, utješna i stoga jer sve to nabrojeno svjedoči da u nama ima

ona iskra vječnog i neumrlog, onog, naime, što je konstitutivno našem biću i što nikad ne umire, niti umrijeti može, što je u nama dok živimo i što za nama ostaje, neumrlo, i kad preminemo. I upravo stoga, svaki je čovjek i svaki pojedinac, svatko od nas pojedinačno, neponovljiva, jedinstvena i jedincata i dragocjena stvarnost – koja zaslužuje poštovanje i koja zaslužuje spomen – onkraj svih naših ljudskih uspona i padova. Zato smo danas tu i ovdje.

Kao dekan našeg fakulteta, u ime svih nas, u ime svih vas, kao u ime jedne obitelji, u nekim posebnim trenucima javno izražavam svoje osjećaje i misli: kad „dobijemo“ novog čovjeka, kad netko od nas napreduje, kad netko od nas, ili više nas, učini ovaj ili onaj životni i profesionalni iskorak – onda izražavam svoju radost, svoje zadovoljstvo – jer je to radost nad dobitkom! Danas, pak, u ime svih nas, izražavam svoju tugu – tugu nad gubitkom, jer je iznenada preminuo jedan od nas. Naš je fakultet siromašniji za jednog čovjeka, naše sveučilište i, napose, naš Odsjek za hrvatski jezik i književnost siromašniji su za jednog čovjeka i kolegu.

Prije nekih dvadeset dana sam posljednji put susreo u svom uredu kolegu Vrljića. U ugodnom i kolegijalnom razgovoru, toga utorka, 3. travnja, najavio mi je svoju želju za pokretanjem izbora u više znanstveno-nastavno zvanje. Raspitivao se oko pojedinosti procedure, rokovima, potrebnim formalnostima... Radovao se, vidio sam, tomu profesionalnom iskoraku, držao ga važnim i potrebnim, i za sebe i za Fakultet, najavio ga za svibanj mjesec..., a već se u petak ujutro dogodio jedan njegov drugi „iskorak“, onaj naime u vječnost. U subotu 14. travnja sam ga, u ime svih nas, ispratio na vječni počinak na groblju Sv. Ante na mostarskom Cimu.

Eto, kolegice i kolege, kako život piše svoje priče, koje u njihovim tajanstvenim i konačnim dosezima, niti nazrijeti, niti naslutiti ne možemo... Kako nam se iz te perspektive, iz perspektive odlaska s ovog svijeta, čine i moraju činiti suvišnima, upravo besmislenima, sve one naše sitne, male, ograničene, često posve nepotrebne i posve prizemne ljudske zadjevice... Zagledani nad tajnom smrti i ova je komemoracija, danas i ponovno, poziv svima nama da živimo, i da uvijek iznova živimo životom u kojem će naš pogled biti trajno upućen onom u svima nama što nas, kao ljude i kolege, spaja, povezuje, obogaćuje, ispunjava te nas tako čini boljim i plemenitijim ljudima.

„Moj prijatelju mene više nema
Sad sam samo zemlja, samo trava
I knjiga ta što držiš je u ruci,
samo je dio mene koji spava“

Tako kaže Cesarić u svojim stihovima! Priznajući mu veličanstven sklad pjesničkog izričaja, danas bismo, spominjući se profesora Stojan Vrljića, na tom pjesničkom obrascu, izrekli jednu malo drukčiju misao:

Da, dragi profesore, Vas više *među nama* nema; nema Vas jer je, kako bi Vaš ponosni hercegovački suzemljak A. B. Šimić kazao, Vaš zemaljski „hod pod zvijezdama“ završio.

Ali, ima Vas i Vaš se hod nastavlja na drugi način, koji nije samo zemlja i nije samo trava...

On, naime, živi i on se nastavlja i u našim sjećanjima na Vas, u sjećanjima nas kolegica i kolega profesora i naših kolegica i kolega studenata... On se nastavlja upisan i u knjigu-kroniku našeg Filozofskog fakulteta, našeg sveučilišta, našeg i Vašeg Odsjeka za hrvatski jezik i književnost, jer ste dio Vašeg života i Vašeg djelovanja, u mjesecima, tjednima, danima i satima, ovdje, s nama i među nama, kao čovjek i kolega proživjeli, dijeleći s nama i nastanak i rast našeg fakulteta, i sve ono, i dobro i manje dobro, i tužno i radosno, i izvjesno i neizvjesno s time skopčano...

Na svemu tomu Vam ovom prigodom, kao Vaš dekan i mlađi kolega, u ime cijele naše fakultetske zajednice, izričem ljudsko, kolegijalno, toplo i iskreno: Hvala!

Dragi profesore Vrljić, počivajte u miru!